

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Confessariorum Repetitum

Schoonaerts, Gregor

Coloniæ Agrippinæ

VD18 14542323-001

Caput II. De concupiscentia, ejusque motibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41226

CAPUT II.

De Concupiscentia, ejusque motibus.

Concupiscentia, quæ & peccatum internum nominatur, solo peccantis animo perficitur, ita ut nullius operis externi positione appareat, ut si quis fornicari desideret.

Desiderium hoc duplex est: unum *inefficax*, seu conditionatum, quod formatur sub aliqua conditione, V.G. vellem furari, si peccatum non esset. Alterum *efficax*, seu absolutum, quod formatur sine ulla conditione.

Quod desideria efficacia rei malæ sint peccata, constat ex duobus ultimis præceptis Decalogi.

1. An etiam desideria inefficacia seu conditionata rei malæ sint peccata?
2. Sub distinctione: vel enim sub conditionis adjectæ pallio latet complacentia, vel affectus erga rem malam, & desideria ista inefficacia peccata sunt. Vel nullo modo talis affectus subest, & peccata non sunt. Quilibet in hac materia seipsum sincerè consulat.
3. Quid judicandum de his, similibusve discursibus: *Si non essem in religione, vel in sacris Ordinibus, uxorem ducerem?* Item: *Si non esset hodie jejunium, manducarem carnes?*
4. Non sunt semper à peccato immunes: licet enim omnis complacentia, & affectus malus absit, periculum tamen est maximè in materia carnis, de se voluntatem inclinante, ne irre-

pens

pens exurgat complacentia. Desiderare carnes die jejunii, casu quo jejunium non esset, per se peccaminosum non est, nisi illud desiderium audientibus pusillis offensionem, aut scandalum generet.

3. Quid est delectatio morosa?

R. Est *delectatio animi, sive complacentia in objecto malo cogitato, absque voluntate opus malum perpetrandi.*

4. An delectatio morosa dicta sit à mora temporis, quo mens in ipsa hæret & moratur?

R. Neg. Morosa enim delectatio, dum sufficiens adest voluntatis consensus, unico momento haberi potest.

5. Qualis advertentia rationis est necessaria, ut delectatio morosa sit peccatum mortale?

R. Ut peccatum imputetur in individuo ad culpam mortalem, non sufficit deliberatio imperfecta, sed requiritur plena, & perfecta, aliàs peccatum erit tantum veniale. Peccatum enim mortale est quid perfectum in genere moralis, ergo etiam debet quid esse perfectum in genere Actûs humani.

R. 2. Postquam ratio perfectè advertit, & deliberavit, motum insurgentem in appetitu esse peccatum mortale, aut constituere hominem in periculo peccandi mortaliter, si non reprimat illum, cum possit, sed dissimulat merè negativè se habendo, jam ex tunc peccatum morosæ delectationis incipit esse mortale, quia homo censetur consentire virtualiter, aut
in-

interpretativè in delectationem, & motum illicitum.

6. Estne semper peccatum mortale, pravos concupiscentiæ motus, post rationis advertentiam, non reprimere, sed negativè se habere?

R. 1. Absente justâ causâ, si motus ejusmodi non reprimantur, putà, quia voluntas se tepidè gerit, aut motus istos non curat, probabiliùs est, eum peccare, & quidem mortaliter, quia tunc censetur interpretativè in ejusmodi commotiones consentire.

R. 2. Si adsit justa causa, & secludatur consensus, aut voluntariæ delectationis periculum, non erit peccatum, motus illos mox non reprimere: atque ita excusantur Confessarii, chirurgi, qui occasione legitimi muneris, tales subinde motus experiuntur.

Imò excusari poterit ille, qui prudenter timet, ne, si præsentis motus conetur reprimere, in fortiores incidat, aut molestiores.

7. An sit peccatum mortale delectari de pollutione, quæ in somno sine culpa accidit?

R. Aff. Etiam si delectatio de illa fiat ob bonum finem, V. G. ob sanitatem, quæ occasionaliter fortè secuta est; sicut enim nefas est pollutionem ex bono fine appetere, ita & etiam nefas est, de illa ob finem bonum delectari.

8. An delectatio morosa desumat speciem ab opere externo, circa quod versatur, ita ut si opus externum plures malitias contineat, delectatio eas participet?

R.

8. Licet speculativè loquendo opposita plausibiliter defendi queat, attamen affirmativa pro praxi est tenenda. Unde in Confessione delectationis morosæ de copula illicita, etiam est exprimenda persona, quæ fuit animo proposita, V. G. an persona concupita fuerit conjugata &c. delectatio enim desumit malitiam ab objecto.
9. An concupiscentia motus involuntarii, sive quos homo patitur invitus, sint peccata?
11. Neg. Peccatum enim debet esse voluntarium, ut si voluntarium non sit, nullo modo peccatum sit.
10. An graviter peccet, qui de peccato mortali, olim patrato, gloriatur?
12. Aff. Si nempe in tali peccato sibi complaceat, vel alios tali jactantiâ ad simile peccatum pertrahere intendat, vel famam personæ tertiæ graviter lædat.

CAPUT III.

De Luxuria, ejusque speciebus.

Luxuria est appetitus inordinatus libidinosa, & carnalis voluptatis. Ex genere suo est peccatum mortale; Quoniam qui talia agunt, regnum Dei non consequentur, ad Gal. 5.

Species ejus sunt sex: Fornicatio, adulterium, incestus, stuprum, raptus, & vitium contra naturam.

Fornicatio est copula illicita soluti cum soluta.
Ad-